



# Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
2006		A 3

## Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 23 februari 2006 te 19.30 uur in het raadhuis te Emmen

Voorzitter: de heer C. Bijl, burgemeester  
Plaatsvervangend voorzitter: de heer H. Huttinga  
Griffier: de heer J.A. Hekman

Aanwezig bij de aanvang 35 leden, te weten de heren B.R. Arends, G. Boels, J.D. Dokter, J. Dijkgraaf, F. Ensink, A. Haak, W.W.W. Halm, J.C.F.M. van Hees, L.D.S. Hoekstra, A. van Hoffen en G.J. Horstman, mevrouw T. Houwing-Haisma, de heer H. Huttinga, mevrouw R.G. Logtenberg-de Wolde, de heren H. Leutscher, G.J. Mans, A.G. Menzen, W.O. Meijer, A. Meijering, L.T. Pekelsma en R.R. Ripassa, mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic, de heren H.C. Scheltens, A.W.J. Schoo, A.J. Sleeking en G.J. Stoffers, mevrouw M.H. Thalens-Kolker, de heer J.H. Thole, de dames G. van der Veen-Weggemans, M.G. van Vliet en F.I. van Wieren-Bolt, de heren J.H. de Wildt, B.D. Wilms en J.H. Wittendorp, mevrouw J. Zinnemers-Warmolts.

Afwezig 4 leden, te weten mevrouw P.A. de Graaff en de heren T.D. Reitsma, J.H. van Rossem en R. Vos.

Tevens aanwezig zijn de wethouders H. Brummel, T. Eerenstein, G. Evenhuis, J. Holman, J. Hoogland-Foppen, H.G. Jumelet en J. Kuper, alsmede de heer A.J. Mewe, gemeentesecretaris.

### A1. Opening en vaststelling agenda

**De voorzitter** opent de vergadering en heet alle aanwezigen en de luisteraars naar Radio Emmen hartelijk welkom.

Er zijn berichten van verhindering van mevrouw De Graaff en de heren Reitsma, Van Rossem en Vos. De heer Reitsma is met vakantie, en viert bovendien diens 40-jarig huwelijksfeest, waarmee deze hierbij van harte worden gefeliciteerd.

Verder heeft hij begrepen dat de fracties van GroenLinks, D66 en DOP een motie vreemd aan de orde van de dag willen indienen.

**De heer Dijkgraaf** bevestigt dit. De motie betreft de wachttijden bij de schuldhulpverlening en wordt, behalve door de genoemde fracties, mede ingediend door de CDA-fractie.

**De voorzitter** deelt mede dat de motie aan het einde van de agenda wordt toegevoegd onder A9.

Met inachtneming van deze toevoeging stelt de raad desgevraagd de opgestelde agenda vast.

**De voorzitter** kondigt aan dat na de behandeling van de A-voorstellen de leiding van de vergadering zal worden overgenomen door de vice-voorzitter. Ten slotte vermeldt hij dat de inschatting is gemaakt dat het niet de moeite waard is kroketten te bestellen!

### A2. Vragenhalfuur

**De voorzitter** merkt op dat er dit keer erg veel vragen zijn aangekondigd, namelijk zeven. Dat betekent dat per vraag en antwoord ongeveer vier minuten beschikbaar zijn.

#### Subsidie Dierenbescherming

**De heer Dijkgraaf** constateert dat het college op 27 januari heeft besloten de Dierenbescherming maximaal € 13.000,- subsidie te geven. De fractie van GroenLinks heeft in de vorige raadsvergadering een initiatiefvoorstel ingediend over dierenwelzijn, waarvan een van de onderdelen het opplussen van de subsidie aan de Dierenbescherming met € 1.300,- was. Dat voorstel wordt echter pas in april besproken. Ervan uitgaande dat dit wordt aangenomen, is thans

de vraag of het college bereid is met de gevraagde verhoging rekening te houden.

**Wethouder Holman** vermeldt dat het college, net zoals andere jaren, een bedrag heeft overgemaakt aan de Dierenbescherming. Dit is een voorschot op dat wat deze organisatie jaarlijks nodig heeft voor het vervoer van dieren naar Beilen. Het betreft inderdaad een bedrag van € 13.000,-. Als de raad in april besluit het initiatiefvoorstel van de GroenLinks-fractie aan te nemen, is het college natuurlijk bereid er de rest bij te leggen.

#### Schade aan bos Parc Sandur

**De heer Dijkgraaf** memoreert dat aan de wethouder al eerder vragen zijn gesteld over de schade die aan het bos naast de toekomstige golfbaan is aangericht. Daarop is nog steeds geen antwoord ontvangen, vandaar dat hij er nogmaals aandacht voor vraagt. Het is echt een schande wat er is gebeurd: uitgerukte bomen, geknakte bomen etc. Wanneer zal die schade worden hersteld? Hij heeft begrepen dat de werkzaamheden momenteel stilliggen, maar aan het bos gebeurt verder ook niets. Hoe en op welke termijn gaat het college dit probleem oplossen?

**Wethouder Hoogland-Foppen** wijst erop dat er een initiatiefnemer is die ter plekke graag een golfpark wil aanleggen. Er zijn inderdaad wat bomen gekapt. De gemeente is daar niet verantwoordelijk voor, maar de provincie. Spreekster heeft zojuist van wethouder Jumelet gehoord dat het verschil maakt om welk gebied het precies gaat, maar in elk geval is het kappen van bomen voor de aanleg van een golfbaan de verantwoordelijkheid van de provincie.

**De heer Dijkgraaf** zegt dat het niet alleen gaat om de paden die worden aangelegd, want dat ten behoeve van de golfbaan zelf ook bomen zijn verwijderd.

**Wethouder Hoogland-Foppen** herhaalt dat het hier een provinciale verantwoordelijkheid betreft. Volgens haar heeft de provincie de kap stilgelegd.

**De voorzitter** lijkt dit een onderwerp waarvan het verdere verloop bij uitstek in de commissie gevolgd kan worden. Is er nadere informatie, dan zal die in de commissie worden gegeven.

#### Huize Spoorloos

**De heer Schoo** vraagt of wethouder Evenhuis op de hoogte is van de situatie bij Huize Spoorloos en of deze in het verleden aan de beheerder of de bewoners de toezegging heeft gedaan dat de gemeente een ondersteuning zal verlenen voor verwarming. Als dat zo is, is het college dan bereid die gestand te doen? Er worden hier goede dingen gedaan voor minima in Emmen, die hier voedsel en kleding kunnen ophalen. Is de wethouder bereid er binnenkort eens op bezoek

te gaan om met de beheerder/bewoners van gedachten te wisselen over een ondersteuning?

**Wethouder Evenhuis** kent de situatie bij Huize Spoorloos. Hij woont er dichtbij en komt er regelmatig langs. Het zou niet onaardig zijn als er eens wat zou worden opgeruimd!

Op de vraag of er een toezegging is gedaan, is het antwoord nee. Er is wel over bepaalde zaken gesproken, ook met de projectontwikkelaar. Het antwoord is ja op de vraag of het college bereid is activiteiten ten behoeve van de minima te ondersteunen, maar of dit via Spoorloos moet is een ander verhaal. Natuurlijk wil hij uitzoeken of er financieel-technisch of anderszins iets kan.

En op de vraag of spreker bereid is met de mensen van Huize Spoorloos in gesprek te gaan, kan hij eveneens bevestigend antwoorden.

#### Betaling van € 25,- aan ouderen, chronisch zieken en gehandicapten

**De heer Schoo** informeert waar de uitbetaling blijft van de € 25,- waartoe de raad eind 2005 heeft besloten?

**Wethouder Brummel** zegt dat het bedrag dat kan worden uitgekeerd aanmerkelijk lager is dan voorgaande jaren. Daarom overweegt het college de bijdrage over 2005 en 2006 samen te voegen, dit om de administratiekosten zo laag mogelijk te houden; het is namelijk geen kwestie van een druk op de knop. Hierover zal nog overleg plaatsvinden met het OSOG. Spreker verwacht dat hij in april met een voorstel in de raad kan komen.

**De heer Schoo** merkt op mensen zitten te wachten op dit bedrag, hoe klein het ook is. Hij had verwacht dat het nu onderhand wel zou worden uitgekeerd. Wat er voor dit jaar in het vat zit, zal wel blijken. De betrokken mensen moeten elke euro omdraaien, dus hij vindt het eigenlijk onacceptabel dat zij nog langer moeten wachten. Het bedrag zou worden uitgekeerd, dat was een duidelijk raadsbesluit. Als er nu eerst weer overleg over moet worden gevoerd, valt te vrezen dat het september wordt voordat de mensen het geld krijgen. Daar is hij het niet mee eens.

**Wethouder Brummel** vindt dat de heer Schoo nu te kort door de bocht gaat, want heeft april genoemd, niet september. Hij heeft gezegd dat met de overlegpartner om de tafel wordt gegaan. Per saldo zullen de mensen méér krijgen als de administratiekosten worden beperkt door twee jaren samen te voegen. Met een voorstel daarover wordt in april in de raad gekomen.

**De heer Schoo** wijst erop dat dan de uitvoering nog moet geschieden. Hij noemde september < het zou ook augustus kunnen zijn >, maar er gaan nog maanden overheen. Er is in november over besloten en het

schuift maar op in de tijd, terwijl de mensen op dit geld zitten te wachten. Als de meerderheid van de raad het accepteert, moet hij zich erbij neerleggen, maar hij vindt de gang van zaken niet correct.

**Wethouder Brummel** brengt onder de aandacht dat meteen ook het geld over 2006 zal worden uitgekeerd. Dat is dan heel vroeg.

**De voorzitter** wijst erop dat het gebak dat op dit moment wordt rondgedeeld door de heer Huttinga wordt aangeboden ter gelegenheid van de geboorte van diens vijfde kind, zoon Gijs. Hij feliciteert de heer en mevrouw Huttinga van harte met deze geboorte. Naar hij heeft begrepen gaat het met zoon, vader en moeder goed—moge dat zo blijven! Namens de raad is reeds een bezoek gebracht aan Gijs, dus deze jonge inwoner van de gemeente heeft van de kant van het gemeentebestuur al veel aandacht gekregen.

### EMCO

**De heer Schoo** heeft vernomen dat EMCO 140 mensen naar huis stuurt omdat de gemeente geen geld meer zou hebben. Waarom is deze maatregel genomen?

**Wethouder Jumelet** antwoordt dat het gaat om beëindiging van werk dat EMCO voor de gemeente doet. Winterwerk is langer doorgegaan dan in andere jaren, maar is wel begrensd. Met ingang van het nieuwe groeiseizoen zullen mensen van EMCO weer worden ingezet. Het is dus niet zo dat er opeens geen geld meer zou zijn; het is een kwestie van het inzetten van de budgetten op het moment waarop dit efficiënt is.

**De heer Schoo** vraagt om hoeveel mensen het gaat.

**Wethouder Jumelet** heeft begrepen dat het om 140 mensen gaat.

**Wethouder Kuper** voegt hieraan toe dat 100 mensen zijn herplaatst binnen EMCO en dat de andere 40 tijdelijk verlof hebben, met behoud van salaris. Overigens is wat nu aan de orde is tijdens de winterperiode helemaal niet ongebruikelijk. Mensen hebben nu langer winterwerk kunnen doen, maar op een gegeven moment houdt het op. Toen is déze keus gemaakt. Over 14 dagen wordt de zaak opnieuw bekeken.

### Vestiging prostitutiebedrijf

**De heer Van Hoffen** zegt dat de ChristenUnie-fractie er kennis van heeft genomen dat het college overweegt mee te werken aan de vestiging van een prostitutiebedrijf aan de Nieuw-Amsterdamse-straat 64. Deze locatie bevindt zich bij de ingang van het Snippenveld in de Rietlanden. De gemeente heeft in 2001

van de wetgever de opdracht gekregen gebieden aan te wijzen waar dergelijke bedrijven zich zouden kunnen vestigen, maar het kan toen nooit de bedoeling van de raad zijn geweest deze ontwikkeling dáár, tegen de woonbebouwing aan, toe te staan. Blijkbaar heeft de raad zich een en ander destijds onvoldoende gerealiseerd en zich onvoldoende gestort op de detailkaarten, doch de raad mocht ervan uitgaan dat de passages waarin stond dat toekomstige prostitutiebedrijven zich niet kunnen vestigen in gebieden met een geldende woonbestemming of in toekomstige woongebieden, zoals de Delftlanden, voldoende waren om dit te voorkomen. De vragen aan het college zijn de volgende.

Is het college met de ChristenUnie-fractie van mening dat een dergelijke ontwikkeling, weliswaar niet in een gebied met een woonbestemming maar er wel dicht tegenaan en dientengevolge deel uitmakend van het woongebied, tegen moet worden gegaan?

Deelt het college de mening dat de letter van de in maart 2001 gewijzigde bestemmingsplannen dit wel toestaat, maar dat de geest er zich tegen verzet omdat het, gehoord de discussie bij de behandeling in de commissie, nooit de bedoeling van de raad kan zijn geweest dit mogelijk te maken?

Wil het college de afweging ten aanzien van het al dan niet meewerken maken indachtig de bespreking in de commissievergadering van maart 2001, waarin het ontzien van juist het aspect woonbestemming en omgeving expliciet aan de orde kwam?

**Wethouder Hoogland** constateert dat de heer Van Hoffen het vastgestelde beleid keurig heeft verwoord. De wet is indertijd veranderd, en dat heeft ertoe geleid dat de gemeenten hebben moeten kijken naar plaatsen waar dergelijke bedrijven zich zouden kunnen vestigen. Het beleid is toen vastgesteld en is vertaald in een partiële herziening van het bestemmingsplan. Vastgesteld is ook dat als er verzoeken zijn, deze moeten worden getoetst aan het beleid. Dat moet nu gebeuren, wat geschiedt volgens artikel 11. De heer Van Hoffen zegt dat een ontwikkeling al deze nooit de bedoeling kan zijn geweest van de raad, maar spreekster moet er dan toch op wijzen dat bij de partiële herziening kaarten horen waarop een duidelijke begrenzing is aangegeven. Kijkt men daar goed naar, dan ziet men dat er nog veel meer gebieden zijn die tegen woonwijken aan liggen waar een vestiging zou kunnen.

Nogmaals, déze aanvraag moet nog worden getoetst, maar hiervóór is aangegeven welk beleid de raad heeft vastgesteld. Als de raad nu zegt dat dit niet de bedoeling is geweest, moet maar eens worden bekeken wat er als beleid precies beschreven staat, want dat is het toetsingskader voor de afweging.

### Aanrijtijden brandweer

**De heer Ensink** merkt op dat er enkele weken geleden berichten waren over een mogelijke verruiming van de aanrijtijden van de brandweer. Hij heeft daar-

naar geïnformeerd, maar het is hem niet helderder geworden. Daarom de vraag: welke discussie wordt op dit moment gevoerd over de aanrijtijden en wat is de relatie van de brandweer met brandweerkorpsen buiten de provincie?

**De voorzitter** antwoordt dat de discussie gaat over het verhogen van de aanrijtijd van 8 naar 15 minuten. De redenering is dat de aanrijtijd van 8 minuten stamt uit de tijd waarin veel mensen geen rookmelders hadden en een brand zich derhalve al vaak verder had ontwikkeld dan nu mensen door rookmelders eerder worden gewaarschuwd. Een andere overweging is dat moet worden bezien wat een realistische opkomsttijd is, zeker als een groot deel van het gebied wordt afgedekt door vrijwilligerskorpsen. De uitrijtijd van zo'n korps is iets langer dan van een korps waarvan de mensen in de kazerne *standby* zijn.

Wat nu binnen Drents verband gebeurt, is bezien wat een goede dekking voor Drenthe is. Daarbij wordt zeker ook gekeken óver de gemeentegrenzen. Anders gezegd: Nieuw-Amsterdam-Veenoord zal als eerste vanuit Sleen worden bediend. Zo zijn er ook afspraken gemaakt met de gemeente Vlagtwedde waar het gaat om het grensgebied met Ter Apel. Hiermee geeft spreker aan dat zowel gemeente- als provinciegrensoverschrijdend wordt gedacht. Bij zijn weten wordt zeer binnenkort gekeken naar het dekkingsplan voor Drenthe. Daarover zal hij terugkoppelen naar de commissie BME.

Het vragenhalfuur wordt hierna gesloten.

- A3. Notulen openbare vergadering van 22 december 2005**  
[RA06.0021]  
**Notulen openbare vergadering van 26 januari 2006**  
[RA06.0023]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de onder A3 vermelde notulen overeenkomstig het ontwerp vastgesteld.

- A4. Vervallen**
- A5. Vaststellen beleidsregels beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten in de woonomgeving**  
[RA06.0011]
- A6. Budget Emmen Revisited 2006**  
[RA06.0015]
- A7. Wijziging verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens**  
[RA06.0014]
- A8. Uitkeringskrediet vervangende sportaccommodaties c.a. Businesspark Meerdijk**  
[RA06.0016]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder A4 tot en met A8 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

- A9. Wijziging bestuursstructuur gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Drenthe**  
[RA06.0016]

**De heer Wilms** legt de volgende verklaring af. In de afgelopen vier jaren heeft hij namens de raad deel uitgemaakt van het algemeen bestuur van het recreatieschap; wethouder Brummel was namens het college lid van het dagelijks bestuur. Spreker heeft het recreatieschap ervaren als een goede en effectieve organisatie die veel doelen op het gebied van recreatie en toerisme heeft gerealiseerd of in gang heeft gezet.

Hij heeft een aantal malen in de commissie verslag gedaan, onder andere over de bestuurlijke wijziging in het kader van het dualisme. Bepaald is dat deze wijziging is gewenst. Hij heeft begrepen dat er nog wel wat juridische haken en ogen aan zitten, maar vooralsnog gaat de wijziging door zoals thans wordt voorgesteld. Bij dezen spreekt hij de wens uit dat de raad ook in de volgende periode de focus op recreatie en toerisme gericht houdt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna conform het voorstel onder A9 van burgemeester en wethouders besloten.

- A10. Initiatiefvoorstel STOP overlast hondenpoep**  
[RA06.0019]

**De heer Ripassa** merkt op dat dit voorstel moet worden gezien als een tweetrapsraket. Stap 1 is de verandering van de APV met betrekking tot preventie en een werkbare handhaving door de politie en de BOA's. Stap 2 betreft de rol van de erkende overlegpartners, voorlichting en de bestuurlijke beboeting. Een en ander zal ook moeten worden meegenomen bij de begroting 2007.

Ten slotte wil spreker het college meegeven dat de gemeente Leeuwarden gaat voor een zeer harde aanpak. Die gemeente werkt zeer nauw samen met de firma Gennip, waarbij het gaat om de hondentoiletten, voorlichting en handhaving. Er is daar een zeer goed pilotproject van start gegaan en het is dan ook beslist de moeite waard eens even bij die gemeente te gaan buurten, opdat hier het wiel niet opnieuw hoeft te worden uitgevonden.

**De heer Thole** heeft een tip voor hondenbezitters. Hij zag laatst in Emmer-Compasuum een wandelaar met een hond die een schepje dwars in de bek had. Zoiets heeft een aantal voordelen: de hond blaft niet, de hond bijt niet, de hond weet waar ie aan toe is en de wandelaar heeft de handen vrij!

**De heer Ripassa** vraagt zich af of het in dat geval niet zó was dat de man wel blafte!

**De heer Dijkgraaf** merkt op dat het ook niet opschiet als de hond het schepje in de bek houdt!

**De heer Meijering** constateert dat in het voorstel staat dat de kosten van het toezicht gedekt moeten worden uit de opbrengst van de bestuurlijke boeten. Voor zover hem bekend, is de Wet bestuurlijke boeten echter nog niet ingevoerd, al zal dat op termijn misschien gebeuren. Ook is nog niet bekend wat dan de opbrengst zal zijn. De ONE-fractie kan dus niet met dit voorstel instemmen.

**De heer Ripassa** zegt dat de heer Meijering wel érg vooruitloopt. Het voorstel is nog niet in concreto aan de orde. Bij zijn weten moet het college eerst een advies uitbrengen, waar dan desgewenst op kan worden geschoten.

**De heer Meijering** kan niet met het voorstel meegaan als het blijft zoals het nu is.

**De voorzitter** stelt vast dat dit wordt vastgelegd. Dan zal het voor iedereen duidelijk zijn hoe de heer Meijering erover zou denken als deze nog deel van de raad zou hebben uitgemaakt! Het initiatiefvoorstel gaat nu gewoon de procedure in. Spreker zal de griffier verzoeken meteen op werkbezoek naar Leeuwarden te gaan om te zien wat daar aan de hand is!

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna conform het onder A10 vermelde initiatiefvoorstel besloten, met de aantekening dat het lid van de ONE-fractie geacht wil worden tegen te hebben gestemd.

**A11. Beleidsnota aanbouwen en bijgebouwen [RA06.0008]**

**A12. Milieuprogramma 2006 [RA06.0009]**

**A13. Uitvoering informatie meerjarenontwikkelplan (IMOP) [RA06.0012]**

**A14. Principebesluit vorming Veiligheidsregio Drenthe [RA06.0013]**

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder A11 tot en met A14 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

**B1. Zie A11/RA06.0008**

**B2. Zie A10/RA06.0009**

**B3. Vervallen**

**B4. Zie A13/RA06.0012**

**B5. Zie A14/RA06.0013**

**De voorzitter** verzoekt de wethouders en de gemeentesecretaris even een andere plek te zoeken en nodigt de initiatiefnemers uit achter de colleegetafel plaats te nemen. Vervolgens draagt hij het voorzitterschap over aan de vice-voorzitter.

**B6. Initiatiefvoorstel Referendumverordening gemeente Emmen 2006 van de fracties van D66, GroenLinks en PvdA [RA06.0018]**

**De vice-voorzitter** geeft namens de initiatiefnemers het woord aan de heer Van Hees.

**De heer Van Hees** memoreert dat voor de aanbidding aan de raad van dit initiatiefvoorstel de correcte procedure ex artikel 35 van het Reglement van orde is gevolgd: het is eerst in de commissie aan de orde gesteld en daarna is het voor advies voorgelegd aan het college. Nu wordt het met het advies van het college voorgelegd aan de raad. Het college heeft een aantal aanpassingen voorgelegd, en de initiatiefnemers hebben deze onverkort overgenomen. Dankzij de ondersteuning die zij hebben gehad, kan dit voorstel vanavond worden behandeld. De initiatiefnemers vinden een referendumverordening een instrument om de lokale democratie te versterken. Hopelijk zal de raad hierover vanavond komen tot finale besluitvorming.

**De heer De Wildt** deelt mede dat, aangezien hij namens de PvdA-fractie een van de indieners van dit voorstel is, een ander lid van de fractie over dit voorstel het woord zal voeren, i.c. de fractievoorzitter.

**De heer Arends** vindt het wel aardig eens tegen een andere coalitie achter de bestuurstafel aan te kijken! Wie weet wat dat nog voor perspectief biedt na de verkiezingen! Er zijn in elk geval mensen die van dit soort coalities dromen.

Een referendum biedt inwoners de gelegenheid zich uit te spreken over bepaalde, belangwekkende onderwerpen. De PvdA-fractie ziet het referendum als een aanvulling op het burgerinitiatief, dat met name bedoeld is voor onderwerpen met een beperkter karakter. Het referendum is eigenlijk een mogelijkheid om je als inwoner eens wat vaker dan eens in de vier jaar uit te spreken. Bekend is dat er zich na de invoering van het algemeen kiesrecht in 1919 eigenlijk geen andere wijziging in het staatsbestel heeft voorgedaan dan de uitbreiding van 100 tot 150 zetels in de Tweede Kamer. De invloed van kiezers op de besluitvorming dateert nog van 1919. Daar hoeft op

zich niets mis mee te zijn, want wat goed is hoeft niet te worden gewijzigd, maar de huidige tijd vraagt om mogelijkheden voor de kiezer om zich vaker over het beleid uit te spreken dan eens in de vier jaar. Spreker denkt dat de ontwikkelingen aan het begin van deze eeuw hebben aangetoond dat daar bij de inwoners van dit land, dus ook van deze gemeente, behoefte aan is. In de huidige tijd zouden inwoners ook vroegtijdig moeten worden betrokken bij projecten. Dat getuigt ervan dat je de burgers serieus neemt en invloed wilt geven op het verloop van een traject. Daarop is interactieve beleidsvorming helemaal afgestemd. Ook in deze gemeente is dat steeds vaker te zien. Wat de PvdA-fractie betreft zou het nog veel sterker mogen, maar bijvoorbeeld de Structuurnota is er een voorbeeld van hoe hiermee kan worden omgegaan. Het is ook zo dat de beleidsvorming niet het alleenrecht is van de gekozenen; ook de kiezers/de inwoners eisen het recht op daarbij vroegtijdig en serieus te worden betrokken. Ook op een later tijdstip, op het moment waarop de besluitvorming moet plaatsvinden, moeten inwoners zich kunnen uitspreken over onderwerpen.

Het voorgestelde betreft een raadgevend referendum ter ondersteuning van de raad. Zo ziet de PvdA-fractie het nadrukkelijk. Een referendummogelijkheid vraagt van het bestuur attentheid tijdens het proces. Een referendum dwingt het bestuur tot het vroegtijdig betrekken van inwoners bij het beleid. Alleen op die manier kun je voorkomen dat je achteraf wordt geconfronteerd met zeer ingrijpende besluitvorming die het hele geplande traject doorkruist. Een referendum dwingt het bestuur ook zorgvuldiger na te denken over de voors en tegens van te nemen besluiten. Het dwingt voorts tot het opzoeken van discussie met de achterban en het zo nodig afleggen van verantwoording over een besluit.

Kortom, een referendum past in deze tijd en sluit aan bij de behoefte aan grotere betrokkenheid van inwoners. Naar de mening van de PvdA-fractie is de referendumverordening zorgvuldig van opzet. De voorgestelde procedure is niet bedoeld voor lichtzinnig gebruik; om dat te voorkomen staan er voldoende waarborgen in de verordening. De fractie kan deze verordening van harte ondersteunen.

**De heer Ensink** deelt mede dat de CDA-fractie een uitvoerige discussie heeft gevoerd over nut en noodzaak van een raadplegend referendum in de gemeente. De discussie is gevoerd aan de hand van de overwegingen van de indieners van het initiatiefvoorstel. Daarin geven zij aan waarom de gemeente Emmen een verordening dient te krijgen die het houden van een referendum mogelijk maakt.

In de overweging onder punt c. wordt gesteld dat: "in de huidige maatschappij burgers steeds mondiger en kritisch zijn in de richting van hun bestuurders". Dat is volgens spreker van alle tijden. Hij is geneigd te zeggen: ik weet niet anders! Zelfs in de voormalige gemeente Schoonebeek heeft hij dat bijna dagelijks aan den lijve ervaren. De indieners merken vervol-

gens onder punt d. op dat: "dit een teken is van politieke betrokkenheid". Dat is mogelijk, maar het is een onbewezen stelling. De ervaring leert dat burgers de politiek echt wel weten te vinden als zaken of aangelegenheden aan de orde zijn die hen direct betreffen. Gelukkig heeft deze gemeente nogal wat instrumenten om de burgers de mogelijkheid te geven hun mening kenbaar te maken. In dit verband wil spreker herinneren aan de verordeningen op het burgerinitiatief en op de maatschappelijke verkenning, waarvan volgens zijn informatie tot op heden nog nooit gebruik is gemaakt. Dat roept de vraag op: hoe komt dat toch?

Wat is nu precies de rol van de door de bevolking gekozen volksvertegenwoordiging? Anders gezegd: met het thans aan de orde zijnde voorstel zit men midden in de discussie over wat weleens het leerstuk van de volkssoevereiniteit wordt genoemd.

De gemeente staat aan de vooravond van de verkiezing van een nieuwe gemeenteraad. Vanuit haar christendemocratische beginselen geredeneerd, vraagt de fractie de burgers om een nieuw mandaat. Zij vraagt de burgers om vertrouwen om in de komende raadsperiode de gemeente te besturen. Vertrouwen in mensen, wederzijds, dat is haar centrale thema. Bij de algemene beschouwingen in november van het vorig jaar heeft de fractie daarbij uitvoerig stilgestaan. De CDA-raadsleden dienen voor hun handelwijze voortdurend verantwoording af te leggen aan hun kiezers. Tegelijkertijd hebben zij daardoor de mogelijkheid de politieke betrokkenheid te vergroten, zoals ook door de indieners van het initiatiefvoorstel wordt gewenst. Eigenlijk hebben volksvertegenwoordigers die midden in de samenleving staan en hun taken op een goede wijze verrichten geen raadplegend referendum nodig om te weten wat er in de samenleving aan de orde is.

In punt e. van de overwegingen wordt door de indieners aangegeven dat: "het daarom pas geeft dat een 100.000+ gemeente als de gemeente Emmen overgaat tot het instellen van een referendum". De CDA-fractie vindt dit een wat wonderlijke overweging. Men zou hieruit kunnen concluderen dat Emmen als 100.000+ gemeente pas meetelt als zij over een referendumverordening beschikt. Spreker dunkt evenwel dat het niet uitmaakt of een gemeente 50.000 of 100.000 inwoners heeft. De relevantie van deze overweging ontgaat de fractie dan ook. Bij allerlei beleidsterreinen wordt veelvuldig gesproken over het zogenaamde Emmense model. Waarom zou dat niet in dit geval van toepassing kunnen zijn?

In de vergadering van de commissie BME van januari is aangegeven dat de CDA-fractie een aanvulling wil voorstellen op artikel 2, lid 2, waar het gaat om onderwerpen die niet voor een raadplegend referendum in aanmerking dienen te komen. Het betreft dan onderwerpen waarop de Wet op de ruimtelijke ordening van toepassing is. Voor het amendement dat wordt ingediend, worden de redenen beschreven in de overwegingen. Het amendement is mede ondertekend door de ONE-fractie en luidt als volgt:

*De raad van de gemeente Emmen, in vergadering  
bijeen op donderdag 23 februari 2006,*

*overwegende dat:*

- *onderwerpen c.q. aangelegenheden waarop de Wet op de ruimtelijke ordening (WRO) van toepassing is reeds een langdurig en uitgebreid besluitvormingsproces omvat;*
- *de Wet op de ruimtelijke ordening de burgers van de gemeente Emmen velerlei mogelijkheden biedt om hun mening kenbaar te maken ten aanzien van aan de orde zijnde onderwerpen c.q. aangelegenheden op het gebied van de ruimtelijke ordening;*
- *de werking van de Wet op de ruimtelijke ordening op gespannen voet kan komen te staan met de werking van de referendumverordening gemeente Emmen 2006, bijvoorbeeld ten aanzien van besluiten tot vaststelling van een bestemmingsplan, een structuurplan; voorstellen tot vaststelling van dergelijke besluiten die hun eigen procedure van raadpleging van burgers kennen, dienen van de mogelijkheid van een referendum te worden uitgesloten;*
- *een referendum ten aanzien van een onderwerp c.q. aangelegenheid waarop de WRO van toepassing is, kan leiden tot onnodige vertraging en herhaling van zetten, met alle gevolgen van dien;*

*besluit:*

*de referendumverordening gemeente Emmen 2006 te wijzigen door aan artikel 2 lid 2 toe te voegen:*

- een besluit in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening,*

*en gaat over tot de orde van de dag.*

Samenvattend is de CDA-fractie van mening dat, indien het initiatiefvoorstel ongewijzigd wordt aangenomen, de mogelijkheid ontstaat dat een tweetal bestuurlijke processen naast elkaar gaan lopen: een besluitvormingsproces in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening en daarnaast een procedure in het kader van de referendumverordening. De fractie vindt dit principieel onjuist. Haars inziens kan niet op hetzelfde moment een procedure worden gevoerd over een onderwerp waarop de Wet op de ruimtelijke ordening van toepassing is en tegelijkertijd een referendum worden gehouden over hetzelfde onderwerp. Tot slot nog een vraag aan de indieners van het initiatiefvoorstel. In het advies van het college wordt vermeld dat de financiële consequenties per referendum op ongeveer € 275.000,- worden begroot. Kunnen de indieners aangeven waar de dekking daarvoor kan worden gevonden?

**De heer Arends** is niet zo deskundig op het gebied van de WRO en wil graag helder krijgen of hij de woorden van de heer Ensink goed begrijpt.

Is het niet zo dat een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan een besluit is waaraan allerlei inspraakmogelijkheden vooraf zijn gegaan, of komen die daarna?

**De heer Ensink** zegt dat de fractie heeft geredeneerd dat een besluit in het kader van de WRO onherroepelijk is en dat dit is vervat in het initiatiefvoorstel. Het gaat de fractie echter om het traject waarin een begin wordt gemaakt met besluitvorming over een nieuw bestemmingsplan. Als daarvoor een procedure wordt gevolgd in het kader van de WRO en tegelijkertijd daarover een referendum wordt gehouden, spoort dat haars inziens niet met elkaar.

**De heer Arends** merkt op dat aan de vaststelling van een bestemmingsplan volgens hem een heel inspraaktraject voorafgaat. Of komen de inspraakmogelijkheden pas ná de vaststelling? Essentieel voor de discussie is op welk moment er allerlei inspraak plaatsvindt.

**De heer Ensink** geeft aan dat het amendement van toepassing is op de fase tussen de aanvang en de definitieve besluitvorming.

**De heer Arends** vraagt of het niet zo is dat hogere wetgeving boven lokale verordeningen gaan.

**De heer Ensink** weet dat niet. Hij zou dat graag van de indieners van het initiatiefvoorstel horen.

**De heer Schoo** vindt de referendumverordening een goed stuk. De DOP-fractie is ook voorstandster van een referendum.

In de woorden van de heer Ensink is een beetje koudwatervrees te proeven. De argumenten van de indieners van het initiatiefvoorstel zijn duidelijk. Spreker dunkt dat het goed is dat de burgers in de gelegenheid worden gesteld hun mening te geven. Dat gebeurt ook elders in Nederland, en misschien moet er nog wel méér gebeuren. Emmen mag wat dit betreft niet achterblijven.

Een vraagteken zet hij wel bij de bepaling dat minimaal 250 kiezers schriftelijk een inleidend verzoek voor het houden van een referendum kunnen indienen. Hij vindt dat aantal eigenlijk te laag, maar dat weerhoudt hem er niet van voor deze referendumverordening te stemmen. Wat hem daarin aanspreekt, is dat de procedure is gevolgd zoals door de heer Van Hees is verwoord, dat het college daarin diens eigen verantwoordelijkheid heeft genomen en dat de zaken die door het college naar voren zijn gebracht integraal door de indieners zijn overgenomen. Het is allemaal goed doordacht.

Het amendement zal spreker niet steunen, want hem dunkt dat er voordat een beleidsbeslissing in procedure gaat daarover al een referendum kan worden gehouden. Dat is wat hem betreft van essentieel belang.

**De heer Van Hoffen** merkt op dat over volkssoevereiniteit wel een avond zou kunnen worden gevuld.

De ChristenUnie-fractie heeft daar ook zo haar bedenkingen bij. Het is natuurlijk wel zo dat men in Nederland te maken heeft met een democratisch bestel waarin bestuurlijke verantwoordelijkheid wordt gedragen. Vertrouwen krijgen en vertrouwen geven horen bij elkaar. Desondanks staat de politiek soms mijlenver van de mensen af. Een *testcase* was bijvoorbeeld het referendum over de Europese grondwet. Een voorbeeld op het lokale niveau is: het omstreden besluit betreffende een mega-speelautomatenhal bij FC Zwolle. Daarover is een referendum gehouden waarbij de bestuurders zijn teruggefloten. Het gaat om dat soort besluiten, niet om WRO-besluiten, die vaak deelgebiedsbesluitjes betreffen die het algemeen belang niet in discussie brengen. In dit opzicht dus geen vrees! Een referendum is een extra instrument dat niet zomaar kan worden gebruikt. Daarvoor is heel wat nodig; het is een handvat voor mensen om een omstreden besluit in het algemeen belang waarvan mensen vinden dat de samenleving er schade van ondervindt om te buigen of te traineren.

**De heer Ensink** constateert dat de heer Van Hoffen spreekt over 'een omstreden besluit', en wil erop wijzen dat ook besluiten in het kader van ruimtelijke ordening vaak omstreden zijn.

**De heer Van Hoffen** is het daarmee eens, maar wil erop wijzen dat het dan vaak gaat om deelgebieden, niet om een algemeen belang dat alle inwoners van Emmen betreft. Dat is toch wel een beleidsmatig verschil tussen WRO- en andersoortige besluiten. Het verbaast hem overigens dat de heer Van Hees zei dat alle collegeadviezen zijn overgenomen, want voor één geldt dit niet, hoewel het toch essentieel is. Het gaat dan om het toevoegen van een punt i.: "een referendum kan niet worden gehouden met betrekking tot een besluit waarvan de raad van mening is dat er andere dringende redenen aanwezig zijn om geen referendum te houden."

**De heer Van Hees** moet de heer Van Hoffen hierin gelijk geven.

**De heer Van Hoffen** merkt op dat dit juist de sleutel kan zijn om een deur dicht te doen. In dat geval heb je geen amendement betreffende WRO-besluiten nodig. Daarvan ziet hij de meerwaarde niet in, wél van een toevoeging als zojuist aangegeven. Hij hoort van de initiatiefnemers nog wel waarom zij die niet hebben overgenomen. Hij geeft hun in overweging geven deze toevoeging alsnog op te nemen. Voor het overige kan de ChristenUnie-fractie zich vinden in de voorgestelde referendumverordening.

**De heer Meijering** heeft het amendement mede ondertekend en sluit zich dus aan bij de woorden van de heer Ensink over WRO-aangelegenheden. Het is natuurlijk juist dat vóór het vaststellen van bestemmingsplannen inspraak mogelijk is. Hij vindt dat het daarbij moet worden gehouden en niet de mogelijk-



heid moet worden geschapen daarnaast ook nog een referendum te houden.

Verder kan de fractie instemmen met de verordening, al wil zij straks nog wel iets van de initiatiefnemers horen over het opnemen van een punt i.

**De heer Stoffers** deelt mede dat ook de fractie van Dorpsbelangen het een goede zaak vindt dat er een referendumverordening komt. Wat de heer Arends hierover heeft gezegd, kan de fractie ondersteunen. Een vraag aan de initiatiefnemers is nog wel: hoe zit het met de financiële onderbouwing?

Wat het amendement betreft: daarin wordt alleen gesproken over bestemmingsplannen; over andere zaken heeft spreker de heer Ensink niet gehoord. Inderdaad is het voorgestelde punt i. niet overgenomen. De fractie van Dorpsbelangen zou dat er ook zeker niet in willen hebben.

Voorts nog de vraag of in de titel van de verordening wel het jaartal 2006 moet worden opgenomen. De verordening geldt immers niet alleen voor 2006.

**De heer Halm** zegt dat de BGE-fractie voorstandster is van referenda in het algemeen. In dit voorstel zijn bepaalde onderwerpen uitgesloten. Voor de fractie is dat in grote lijnen wel acceptabel, maar zij vraagt zich af of dit niet te streng zal worden toegepast. Dat zal de toekomst moeten leren.

De fractie kan zich niet vinden in de koudwatervrees van de CDA-fractie ten aanzien van planologische aangelegenheden. Planologie wordt door de burgers als een langzaam proces ervaren, waarmee wordt bedoeld op de jaren die verlopen door de ambtelijke molens en niet de geringe vertraging die wordt opgelopen door een referendum. Bovendien zal daarvan spaarzaam gebruik worden gemaakt, gezien het aantal benodigde handtekeningen. Als de CDA-fractie snellere planologische procedures wil, moet zij dat niet willen bereiken via amendering van het initiatiefvoorstel, maar moet zij de wethouder eens someren tot spoed. Zelf woont spreker in een gebied waarvoor een bestemmingsplan geldt dat nog uit de Tweede Wereldoorlog stamt en waarvan de herziening al jaren voortsleept.

De BGE-fractie zal voor het initiatiefvoorstel stemmen.

**De heer Meijering** vraagt of de heer Halm kan onderbouwen dat herziening van bestemmingsplannen wordt vertraagd door ambtelijke molens.

**De heer Halm** antwoordt dat er voorbeelden van zijn dat het wel tien jaar duurt voordat een bestemmingsplan is gewijzigd. Hij zou dit voor de heer Meijering op schrift kunnen stellen, maar hij denkt dat het wel duidelijk is.

**De vice-voorzitter** merkt op dat de indieners voor een reactie in principe acht minuten hebben. Wel heeft hij aan de heer Van Hees gezegd een beetje

soepel te zullen zijn, gelet op het 'debuut' voor de initiatiefnemers.

**De heer Van Hees** zal van zijn kant reageren op enkele opmerkingen, waarna de heer De Wildt zal ingaan op de punten die zijn ingebracht door de CDA-fractie.

Allereerst: de vermelding '2006' in de titel van de referendumverordening mag wat de indieners betreft worden verwijderd. De verordening zal hopelijk in februari 2006 worden vastgesteld, vandaar dat dit jaartal is opgenomen, maar het is geen probleem dit te laten vervallen. Als de verordening wordt vastgesteld, heeft zij uiteraard geldigheid voor meerdere jaren.

De overweging waarin wordt gesproken over 100.000+ gemeente zou ook geplaatst kunnen worden in geval van een gemeente van 15.000 of 30.000 inwoners. Bedoeld is slechts aan te geven dat een referendumverordening in de gemeente wordt gewenst ter versterking van de lokale democratie. Dit heeft dus in principe niets te maken met het inwonertal.

Het college heeft terecht aangegeven wat de financiële consequenties van het houden van een referendum zijn. De initiatiefnemers kunnen op voorhand niet inschatten wanneer er een referendum wordt gehouden, want het is aan de burgers dat te bepalen. Spreker heeft bij andere gemeenten nagevraagd hoe dit aspect goed kan worden beargumenteerd, maar besloten is niet meteen een dekking aan te geven. Men kan zeggen dat er bij de behandeling van de Kadernota of de begroting iets moet worden gereserveerd, doch de vraag is of dat moet worden gedaan, aangezien je niet zeker weet of van het gereserveerde bedrag wel gebruik moet worden gemaakt. Hoe dan ook, deze verordening biedt de mogelijkheid tot het houden van een referendum. Als het zover komt, is de meest denkbare weg dat een beroep wordt gedaan op de VAR. Het is een weg waarvan het college op bepaalde momenten gebruik maakt om bepaalde zaken voor elkaar te krijgen, en dus denken de initiatiefnemers dat zij die weg ook mogen kiezen.

**De heer De Wildt** gaat allereerst in op de opmerkingen over het zogenoemde punt i. dat door het college is voorgesteld. Dit is bewust niet overgenomen, omdat het een zogenaamd stopartikel is. In het algemeen is het wel goed zo'n artikel in een verordening op te nemen, maar omdat de initiatiefnemers een verordening hebben gemaakt waarin een hele reeks uitsluitingsgronden is genoemd en ook artikel 2.g. als een stopartikel zou kunnen worden gezien, vinden zij het niet nodig daarnaast nog een artikel i. op te nemen waarin allerlei mogelijkheden worden uitgesloten die zich zouden kunnen voordoen. Hierbij nog de opmerking dat, hoe een verzoek ook behandeld wordt, de raad altijd het orgaan is dat moet afwegen of een referendum inderdaad wenselijk is. Het slotartikel zit dus eigenlijk al in de verordening opgenomen.

**De heer Van Hoffen** merkt op dat het college heeft aangegeven dat 2.2.i. een sluitartikel is. Ook 2.g. geeft inderdaad een criterium aan: "een besluit waarbij het belang van het referendum in een onevenredige verhouding staat tot (spoedeisende) belangen van de gemeente, welke mede kunnen worden veroorzaakt door verplichtingen jegens derden", maar dat zou weleens niet aan de orde kunnen zijn en dan heb je niets. Met andere woorden: als je nee verkoopt aan het publiek, moet daar een grond voor zijn. Die is echter niet te vinden in de verordening, derhalve zou een artikel 2.2.i. het grondartikel moeten zijn.

**De heer De Wildt** denkt dat het antwoord heel eenvoudig is: je kunt kiezen voor een oneindige reeks van uitsluitingsgronden. Hem dunkt dat dit niet verstandig is. Volgens de initiatiefnemers geven de bepalingen onder 2.2.a. tot en met 2.2.h. de hele trits aan uitsluitingsgronden aan. Wordt er eenmaal een referendumverzoek ingediend, dan nog zal de raad een afweging moeten maken ten aanzien van alle omstandigheden die aan de orde zijn. De indieners hebben er geen bezwaar tegen een bepaling als bedoel onder 2.2.i. op te nemen, maar zij vinden dat overbodig.

**De heer Ensink** merkt op dat als er een verzoek is ingediend, je als raad bijna geen nee meer kunt zeggen.

**De heer De Wildt** herhaalt dat de raad altijd een afweging zal moeten maken van alle omstandigheden als er een verzoek van burgers komt. Daar komt de raad niet onderuit, of er nu gekozen wordt voor een compacte verordening, zoals nu voor ligt, of voor de meest uitgebreide die je kunt bedenken. Er is, zoals gezegd, geen bezwaar tegen toevoeging van een punt 2.2.i., maar de initiatiefnemers hebben tot nu toe geen amendement gezien waarin daar om wordt gevraagd.

**De heer Dijkgraaf** reageert op de opmerking van de heer Schoo dat het aantal van 250 wel erg laag is. Daarbij de aantekening dat het in dat geval alleen gaat om een inleidend verzoek; voor een definitief verzoek zijn 2.500 handtekeningen nodig.

**De heer Schoo** moet dat beamen. Hij vindt 250 handtekeningen voor een inleidend verzoek echter wat laag en had dit aantal liever op 500 gesteld gezien, maar dat weerhoudt hem er niet van voor de verordening te stemmen.

**De heer De Wildt** wil vervolgens reageren op het amendement. Hij merkt op dat de indieners van het initiatiefvoorstel de bedoeling hebben zowel de burger als de raad serieus te nemen en dat uiteraard ook de indieners van het amendement serieus worden genomen. Het eerdere, voorlopige amendement en het amendement

dat er nu ligt, hebben de initiatiefnemers geprobeerd in te passen in het initiatiefvoorstel. Zij zijn het zonder meer eens met het uitgangspunt dat ter inleiding op het amendement is genoemd, want inderdaad kan het nooit de bedoeling zijn dat tegelijkertijd twee procedures over hetzelfde onderwerp worden gevoerd. Dat zou niet goed zijn, want het zou verwarring geven. In de verordening wordt evenwel uitgegaan van een voorgenomen besluit. Met andere woorden: een referendum kun je eigenlijk alleen maar houden voordat er een officieel besluit is genomen. Een punt dat wellicht verwarring zou kunnen geven, wordt ondervangen in het uitsluitingsartikel onder 2.2.a., waarin bezwaar en beroep nadrukkelijk worden uitgesloten. Juist bij WRO-zaken loop je daar veelvuldig tegenaan. Verder speelt een rol het al eerder genoemde artikel 2.2.g. De inhoudelijke en procedurele verantwoordelijkheid van de raad kan voldoende tot uiting komen. Mocht zich voordoen wat de indieners van het amendement bedoelen, dan kan dit door de uitsluitingsgrond in artikel 2.2.g. worden opgevangen.

En als algemeen uitgangspunt geldt volgens spreker dat wetten in alle gevallen vóór lokale verordeningen gaan. Ook dat zou een voldoende waarborg kunnen zijn.

Je moet je verder afvragen of je WRO-zaken zou moeten willen uitsluiten. Hem dunkt dat de meeste zaken die zich zouden lenen voor een referendum juist zaken zijn op het terrein van WRO. Hij denkt dus je de burgers te kort doet en de verordening onderuit haalt als je een bepaling als bedoeld zou toevoegen.

**De heer Ensink** zegt dat ook de CDA-fractie de burgers maximaal inspraak wil geven ten aanzien van WRO-aangelegenheden. Echter, als er een dubbele procedure gaat lopen, leidt dat tot problemen.

**De heer De Wildt** is misschien niet duidelijk genoeg geweest. De initiatiefnemers gaan ervan uit dat dit zich niet zal voordoen. Als goed met de verordening wordt omgegaan en de raad diens verantwoordelijkheid serieus neemt, zal een situatie als aangegeven niet kunnen optreden. Als dat toch zou gebeuren, zou een beroep kunnen worden gedaan op uitsluitingsgronden. Wordt opgenomen wat in het amendement wordt voorgesteld, dan wordt naar het gevoel van de initiatiefnemers het kind met het badwater weggegooid.

**De heer Arends** vraagt of de heer Ensink kan aangeven waar zich in de optiek van de CDA-fractie dubbelingsproblemen zouden kunnen voordoen. Spreker is het met deze fractie eens dat dubbelingen moeten worden voorkomen, maar hij zou weleens willen weten waar zich zoiets in concreto zou kunnen aandienen.

**De heer Ensink** heeft dat hiervóór al aangegeven. Een procedure in het kader van de Wet op de ruimte-

lijke ordening kan lang duren. In de voorbereiding van een bestemmingsplan wordt daarover door de bevolking gesproken en vindt daarover overleg plaats met de overlegpartners, maar op hetzelfde moment zou er een verzoek tot het houden van een referendum kunnen komen. Dáár zit voor zijn fractie het probleem.

**De heer Arends** is van mening dat dit nu juist niet aan de orde is. De raad komt in het geval van WRO-zaken pas in beeld op het moment waarop een ontwerpbestemmingsplan ter besluitvorming voor ligt en het andere traject is dan allang gelopen. Er kan dus geen dubbeling plaatsvinden. En als het werk goed gedaan is, hoeft niet de angst te bestaan dat burgers teleurgesteld zijn, omdat dan maximale betrokkenheid is gegarandeerd bij een plan op het gebied van ruimtelijke ordening.

**De heer Ensink** zegt dat de insteek van zijn fractie is dat de mogelijkheden die de Wet op de ruimtelijke ordening aan burgers biedt om hun gevoelens en opvattingen kenbaar te maken maximaal kunnen worden benut. Als er over een plan ook nog een referendum kan worden gehouden, kan een procedure nog wel een half jaar langer gaan duren.

**De heer Van Hees** wijst erop dat in de verordening bewust bepaalde zaken zijn opgenomen, bijvoorbeeld een minimumaantal handtekeningen om een referendum aan te vragen. De drempel voor het houden van een referendum is met 2.500 vrij hoog gelegd. De initiatiefnemers willen diverse processen zeker niet tegelijkertijd laten plaatsvinden, integendeel. Verwezen kan onder andere worden naar hetgeen in de verordening staat over een startnotitie. Dat is niet voor niets opgenomen. Daarmee kan vroeg in het proces worden aangegeven wat je beoogt. Bekend is hoe zoiets in Groningen is gegaan; dat hebben de initiatiefnemers voor ogen gehad. Er vinden dan geen procedures tegelijkertijd plaats.

**De heer Halm** heeft eens nagekeken hoe het met een referendum zit en is van mening dat dubbele procedures gewoon zijn uitgesloten. Dat geldt ook voor WRO-procedures. Vooraf moet het besluit worden genomen of een referendum wordt ingelast, anders kan het niet.

**De heer Ensink** vraagt waar dat staat.

**De heer Halm** antwoordt dat hij zijn informatie van internet heeft gehaald.

**De heer Arends** denkt dat het heel simpel is. Laat men zich eens voorstellen dat wordt besloten op de Es te gaan bouwen. Dan komt er een startnotitie, zie artikel 2.3., en dát is het moment waarop de raad kan zeggen dat dit een referendabel besluit is. Het kan toch niet zo zijn dat tot een referendum wordt besloten over de vraag welke woningen er op de Es moe-

ten komen! Het zou in genoemd voorbeeld gaan om de vraag: wordt er wel of niet gebouwd op de Es? Spreker wil nog eens verwijzen naar het hele traject betreffende bestemmingsplannen. Dat begint met overleg in een gebied, een wijk of een dorp, er komen vervolgens schetsontwerpen, daarna komt er een voorontwerpbestemmingsplan en komen er hoorzittingen en een terinzagelegging. Uiteindelijk komt er een ontwerpbestemmingsplan en dan is de raad aan zet om een besluit te nemen. Bij alle stappen die vooraf zijn gegaan, kan er al geen dubbeling meer plaatsvinden en als het werk goed gebeurd is, hoeft er geen discussie meer plaats te vinden als een plan in de raad aan de orde is. Wat dan nog aan de orde kan zijn, zijn de mogelijkheden tot bezwaar en beroep, maar die zijn voor heel andere zaken bedoeld dan waarvoor de CDA-fractie bang is. Spreker kan haar insteek heel goed begrijpen, want hij is ook niet voor een dubbeling, maar hij denkt dat de argumentatie van de CDA-fractie niet helemaal gestoeld is op het RO-proces.

**De heer Ensink** heeft goed begrepen dat er zich een moment aandient waarop een besluit wordt genomen. Dan is de fase van de startnotitie voorbij en is die niet meer referendabel. Daarop volgt echter nog een heel proces en de vraag is of dáárin geen dubbelingen kunnen ontstaan.

**De heer Van Hees** zegt dat de initiatiefnemers menen van niet. In het hele voortraject worden nog geen enkel besluit genomen. Natuurlijk wil niemand dubbel werk doen, maar de initiatiefnemers zijn van mening dat dit met deze verordening ook niet aan de orde is. De praktijk heeft dat laten zien. Misschien is echter de principiële vraag: wil je een referendumverordening of niet?

**De heer Van Hoffen** denkt dat het goed is dat wordt overwogen toch een punt 2.2.i. op te nemen als sleutel om, wanneer aan de orde komt wat de CDA-fractie vreest, af te zien van het houden van een referendum. Het punt i. zou kunnen luiden: "een besluit waarvan de raad van mening is dat er andere dringende redenen aanwezig zijn om geen referendum te houden."

**De heer Halm** vraagt zich af of er geen wethouder is die iets kan zeggen over de eventuele mogelijkheid van dubbele procedures.

**Burgemeester Bijl** vermeldt dat het college heeft geprobeerd de raad te faciliteren bij de voorbereiding van deze verordening. De inzet van het college was dat als er een verordening wordt aangenomen, deze zo goed moet zijn dat over een tijdje niet met spijt hoeft te worden geconstateerd dat niet alles is geregeld. De door het college gedane suggesties hebben de indieners bijna allemaal overgenomen. Gehoord de discussie, denkt spreker evenwel dat het goed is nog eens naar toevoeging van een artikel 2.2.i. te kijken.

In de provincie Drenthe is de achterdeur het belangrijkste onderdeel van een huis < visite komt meestal via de achterdeur >, en hij heeft altijd geleerd dat je er voor moet zorgen dat er een achterdeur is waar je uit kunt. Men kan de gesuggereerde bepaling onder i. zien als een stopartikel, maar hij ziet daarin de achterdeur. Je kunt tevoren nooit alles overzien en daarom kan hij zich voorstellen dat dit punt nog wordt opgenomen om het zo nodig in stelling te kunnen brengen. Hij heeft de heer De Wildt al horen zeggen dat de initiatiefnemers geen bezwaar tegen opneming hebben.

Gevraagd is of een wet prevaleert boven een lokale verordening. Welnu, een gemeentelijke verordening of nationale wetgeving prevaleert altijd. Als mensen bij wet of bij verordening ergens recht op hebben, kun je niet zeggen: we gaan dat bij referendum even veranderen! Dit geldt ook voor WRO-zaken en de Algemene wet bestuursrecht. Daar heeft men in de dagelijkse praktijk altijd mee te maken. Die wetgeving ga je altijd eerst helemaal langs voordat er *überhaupt* iets anders aan de orde kan komen. Aan de ene kant moet men geen koudwatervrees hebben voor een referendum – aan de andere kant moet een referendum naar sprekers inzicht alleen in stelling worden gebracht in geval van een heel bijzondere maatschappelijke discussie. Het gaat dus niet om iets simpels, maar om iets groots waarvan je op straat kunt proeven dat er iets leeft. Dan kun je als raad de behoefte voelen daarover eens bij referendum een advies te vragen aan de bevolking. Het zou hem meevallen als dat gemiddeld een keer in de vier jaar gaat gebeuren, want ook in andere gemeenten is te zien dat deze mogelijkheid heel zelden in stelling wordt gebracht. Verreweg de meeste zaken worden via de normale procedures gedaan.

Al met al zegt spreker: wees niet te snel benauwd dat er dingen door elkaar gaan lopen! Hij denkt dat dit wel zal meevallen, maar adviseert voor de zekerheid de bepaling onder 2.2.i. op te nemen. Dan is er altijd een *escape* om een zaak de goede kant op te laten gaan.

**De heer Van Hoffen** vraagt of het procedureel nodig is voor opneming van 2.2.i. formeel een amendement in te dienen.

**De vice-voorzitter** lijkt dit goed en biedt de heer Van Hoffen de gelegenheid een amendement als bedoeld in te dienen.

**De heer Van Hoffen** stelt voor aan artikel 2.2 punt i. toe te voegen, luidende:

*een besluit waarvan de raad van mening is dat er andere dringende redenen aanwezig zijn om geen referendum te houden.*

**De heer Ensink** verzoekt om een schorsing voor intern overleg.

**De vice-voorzitter** schorst de vergadering overeenkomstig dit verzoek.

Schorsing.

**De vice-voorzitter** heropent de vergadering en geeft het woord aan de raad in tweede termijn.

**De heer Arends** is van mening dat het amendement van de fracties van CDA en ONE zo'n breed gebied bestrijkt dat in feite elke dakkapel in het kader van een bouwbesluit daaronder valt. Hem dunkt dat dit niet de bedoeling kan zijn van dat amendement. Hij begrijpt heel goed wat de indieners beogen, maar denkt dat dit niet aan de orde hoeft te zijn. Met opnemen van het amendement dat door de ChristenUnie-fractie is ingediend, is er een referendumverordening die op een brede steun in de raad kan rekenen. Hopelijk wordt daarmee ook aan de wens van de indieners van het andere amendement tegemoetgekomen. In elk geval zal de PvdA-fractie het amendement van de fracties van CDA en ONE niet steunen, wél dat van de ChristenUnie-fractie.

**De heer Ensink** zegt dat tijdens de schorsing even goed over een en ander is gediscussieerd. De fractie heeft goed meegekregen dat de Wet op de ruimtelijke ordening boven een lokale verordening gaat, wat voor haar zeer wezenlijk is.

Gehoord de discussie en het feit dat de CDA-fractie een positief signaal ziet in het amendement van de ChristenUnie-fractie, zal dit amendement worden gesteund en wordt het andere ingetrokken.

**De heer Schoo** merkt op dat de uitleg van de initiatiefnemers voor hem in eerste aanleg voldoende was. De heer De Wildt heeft duidelijk verwoord wat de opzet is en ook de woorden van de burgemeester waren heel duidelijk. De politieke realiteit niet uit het oog verliezend, kan de DOP-fractie evenwel het amendement van de ChristenUnie-fractie steunen, teneinde de verordening op een goede manier ingevoerd te krijgen.

**De heer Van Hoffen** is blij met de steun van het door zijn fractie ingediende amendement. De aanvulling stond reeds in het advies van het college, en hij dacht dat het punt i. zou worden opgenomen. In het voorstel bleek dit echter niet zo te zijn, vandaar de indiening van het amendement, mede gehoord de discussie en de bijdrage van de CDA-fractie over haar amendement. Hij vond dat dat amendement niet in de verordening moest worden opgenomen. Spreker is heel tevreden als de verordening met de aanvulling wordt aangenomen.

**De heer Meijering** dankt de initiatiefnemers voor de reactie op de inbreng in eerste termijn. De toevoeging van artikel 2.2.i. zoals verwoord in het amendement dat door de heer Van Hoffen is ingediend, ondersteunt spreker. Hij is het ermee eens dat

het amendement wordt ingetrokken dat mede door de CDA-fractie is ingediend.

**De heer Stoffers** meent dat in artikel 2.2.1. ongeveer hetzelfde staat als wat wordt bedoeld. Derhalve zal de fractie van Dorpsbelangen niet tegen het amendement betreffende 2.2.i. stemmen.

**De heer Halm** deelt mede dat de BGE-fractie zich eveneens in het amendement van de ChristenUnie-fractie kan vinden.

**De heer Van Hees** concludeert dat er een breed draagvlak is voor de verordening, inclusief de toevoeging die door de heer Van Hoffen is voorgesteld. De initiatiefnemers kunnen daarmee leven. Zij menen dat hiermee een verordening wordt vastgesteld die een goed instrument kan zijn in geval van bijzondere maatschappelijke omstandigheden in de gemeente.

**De heer Leutscher** legt de volgende stemverklaring af.

De VVD-fractie heeft zich in de discussie afzijdig gehouden omdat zij principiële bezwaren heeft tegen een referendum. Daaraan is in de commissie uitgebreid aandacht besteed. Omdat vanavond niet zozeer de vraag was: wel of niet?, als wel: op welke manier?, heeft de fractie ervoor gekozen niet aan de discussie deel te nemen. Zij zal principieel tegenstemmen.

Het amendement van de ChristenUnie-fractie wordt hierna met meerderheid van stemmen aangenomen (de leden van de VVD-fractie stemmen tegen).

Vervolgens wordt conform het onder B6 vermelde en geamendeerde initiatiefvoorstel besloten, met de aantekening dat de leden van de VVD-fractie geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

(Mevrouw Thalens-Kolker verlaat de vergadering).

#### **B7. Benoeming commissie geloofsbrieven [RA06.0020]**

Met algemene stemmen worden benoemd: mevrouw T. Houwing-Haisma en de heren J.H. Wittendorp en G.J. Horstman.

#### **B8. Mededelingen en lijst ingekomen stukken [RA06.0022]**

1. Brief Tweede Kamer der Staten-Generaal d.d. 27 januari 2006 inzake motie regionale politie.
2. Werkplan 2006, onderzoeksprogramma 2006-2007 en nevenfuncties (externe leden) van de rekenkamercommissie.
3. Aanpak klanttevredenheidsonderzoeken.

4. Deloitte Accountants B.V. - managementletter 2005.
5. Deloitte Accountants B.V. - conceptopdrachtbevestiging jaarrekening 2005.

Zonder beraadslaging worden de onder 1 tot en met 5 vermelde stukken voor kennisgeving aangenomen.

**Wethouder Jumelet** doet de volgende mededeling. De brief van de GGD aan de raad en het college is aangegeven dat er een probleem is, zoals op 16 februari ook in het *Dagblad van het Noorden* heeft gestaan. Bij deze brief heeft spreker een korte toelichting gegeven, met de mededeling dat hij op dit punt in de raadsvergadering zou terugkomen. Spreker stelt zich voor in de collegevergadering van 28 februari de problematiek te bespreken en daarna een brief naar de raad te laten uitgaan waarin wordt aangegeven hoe er verder zal worden gehandeld.

**De heer Arends** zegt dat zich hier iets aftekent waarvoor de PvdA-fractie al een hele tijd bang is geweest. Hij herinnert zich dat de heer Broens, voormalig lid van de PvdA-fractie, er zich indertijd al ernstige zorgen over maakte of dit traject in goede banen zou kunnen worden geleid. Achteraf bezien moet de heer Broens gelijk worden gegeven. De fractie wil hierover nadrukkelijk met het college van gedachten wisselen, want is nogal geschrokken van de bijdragen die worden gevraagd. Zij vraagt zich af of deze openeinderegeling nog langer moet worden gecontinueerd, dan wel of een en ander niet op een andere manier moet worden geregeld. De fractie roept het bestuur van de GGD op de budgetbewaking serieus ter hand te nemen.

**De heer Van Hoffen** memoreert dat in een bestuursrapportage is gemeld dat de jeugdgezondheidszorg in de knel zat. Enkele maanden geleden heeft hij daarop reeds in een commissievergadering gewezen. De wethouder was toen niet aanwezig, maar een collega-wethouder zou de vragen terugkoppelen en richting de commissie zou worden gerapporteerd hoe alles precies wordt aangepakt, maar er is nog geen uitsluitend over gekomen. Spreker betreurt dit ten zeerste, want het onderwerp is al twee of drie maanden geleden aan de orde gesteld.

**Wethouder Jumelet** geeft aan dat men ten aanzien van de jeugdgezondheidszorg zit in een traject van kwaliteitsverbetering. Per januari is er bij de GGD een nieuw hoofd middelen aangesteld. De gemeente is geconfronteerd met tekorten die gemaskeerd zijn gebleken. De directeur van de GGD zit ziek thuis en er moet een interim worden aangesteld om orde op zaken te stellen. Voor dit jaar wordt serieus geprobeerd de boel goed op de rails te krijgen. De raad mag ervan uitgaan dat vóór het komende jaar de kwaliteitsslag is gemaakt en dat het dan zal gaan om producten die kostendekkend zijn.

Duidelijk moge zijn dat de problematiek bij de GGD ernstig is. Het zou echter te ver voeren nu alles te bespreken, te meer daar de raad niet over alle informatie beschikt.

**De heer Arends** merkt op dat als bij de jaarrekening pas wordt geconstateerd dat er een tekort van een half miljoen is, de vraag rijst wat het bestuur in de loop van een jaar doet.

**De vice-voorzitter** deelt mede dat het presidium zal voorstellen dit punt voor de volgende commissievergadering te agenderen. Dan kan de commissie op een goede manier met de wethouder over dit onderwerp van gedachten wisselen.

**B9. Motie vreemd aan de orde van de dag van de fracties van GroenLinks, D66, DOP en CDA betreffende wachttijden schuldhulpverlening (toegevoegd)**

De motie luidt als volgt:

*De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen d.d. 23 februari 2006,*

*overwegende dat:*

- *in het met de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) afgesloten convenant is afgesproken dat de redelijke termijn vanaf de intake tot het einde van het schuldhulpverleningstraject bepaald is op 120 dagen;*
- *geen afspraken zijn gemaakt over een redelijke termijn tussen melding van de hulpvraag en de intake;*
- *pas na de intake aan deurwaarders en incassobureaus gevraagd kan worden geen extra incassokosten meer in rekening te brengen;*
- *de huidige wachttijd tot de intake reeds 18 weken bedraagt;*
- *gedurende de periode tussen hulpvraag en intake de schulden van de hulpvrager verder oplopen, waarmee de kans op een succesvolle afronding van het hulptraject nadrukkelijk afneemt;*

*spreekt zijn instemming uit met de toezegging van de wethouder de wachttijd aan het einde van de zomer 2006 te hebben gehalveerd;*

*is van mening dat de gemeente haar verantwoordelijkheid moet nemen om de wachttijd tot maximaal zes weken te beperken;*

*dringt er bij het college op aan zo snel mogelijk:*

- *inzicht te verschaffen in de redenen van de oplopende wachttijden;*
- *inzicht te verschaffen in de ondernomen acties om te komen tot halvering van de wachttijden;*
- *vervolgens maatregelen te treffen om de wachttijd tot een maximum van zes weken te beperken,*

*en gaat over tot de orde van de dag.*

**De heer Dijkgraaf** licht toe dat de schuldhulpverlening in de commissie al aan de orde is geweest naar aanleiding van vragen die door de PvdA-fractie zijn gesteld. Op dat moment heeft de wethouder toegezegd snelheid na te streven. Navraag heeft spreker echter geleerd dat als er op 1 februari een melding wordt gedaan, mensen op 8 juni voor een *intake* kunnen komen. Met de motie wordt uitgesproken dat zoveel mogelijk moet worden gedaan om er voor te zorgen dat de wachttijd wordt verkleind. Op het moment waarop mensen melden in aanmerking te willen komen voor schuldhulpverlening is er al zoveel aan de hand dat de zij niet nog geruime tijd moeten wachten voordat zij voor de *intake* kunnen komen, want dan wordt de situaties alleen maar erger. Spreker meent dat de motie duidelijk genoeg is.

**De vice-voorzitter** geeft aan dat het presidium voorstelt de standaardprocedure te volgen, dat wil zeggen: behandeling in de commissie en voorlegging aan het college om advies. Als daarmee wordt ingestemd, zal zo tewerk worden gegaan.

**Wethouder Evenhuis** zou de motie iets willen wijzigen, aangezien die wel op feitelijke juistheden moet zijn gebaseerd. De huidige wachttijd is op dit moment 11 weken en dus stelt hij voor het eerste punt onder 'dringt er bij het college op aan' te wijzigen in: inzicht te verschaffen in de redenen van áflopemde wachttijden. Dat strookt immers met de realiteit.

**De heer Van Hees** zegt dat gewoon wordt gevraagd naar de feitelijke omstandigheden. Als de wachttijd inderdaad 11 weken is, kan misschien een motie van waardering worden ingediend, maar gegevens die dit stoelen, hebben de indienende fracties nog niet.

**Wethouder Evenhuis** kan zich voorstellen dat als een motie wordt voorbereid, even bij de betrokken afdeling wordt geïnformeerd. Dat heeft hij ook gedaan.

**De heer Dijkgraaf** heeft ook het voorbeeld van 1 februari aangegeven.

**Wethouder Evenhuis** wijst erop dat het in dat geval ook niet om 18 weken ging.

**De vice-voorzitter** merkt op dat er straks in de commissie gelegenheid is om over de termijnen te discussiëren.

De raad stemt ermee in dat deze motie in de gebruikelijke procedure wordt gebracht.

**De vice-voorzitter** dankt eenieder voor de geleverde inbreng en de belangstellenden op de publieke tribune en bij de radio voor hun aandacht.

Hij deelt mede dat er nog een drankje wordt gereserveerd in het bedrijfsrestaurant en sluit de vergadering te 21.26 uur.

Voorzitter,

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

Griffier,

## Agenda

Categorie nummer	Agenda nummer	Bijlage nummer	Onderwerp
A	1	--	Opening en vaststelling agenda
A	2	--	Vragenhalfuur
A	3	RA06.0021 RA06.0023	Notulen openbare vergadering van 22 december 2005 Notulen openbare vergadering van 26 januari 2006
A	4	--	Vervallen
A	5	RA06.001	Vaststellen beleidsregels beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten in de woonomgeving
A	6	RA06.0015	Budget Emmen Revisited 2006
A	7	RA06.0014	Wijziging verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens
A	8	RA06.0016	Uitkeringskrediet vervangende sportaccommodaties c.a. Businesspark Meerdijk
A	9	RA06.0016	Wijziging bestuursstructuur gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Drenthe
A	10	RA06.0019	Initiatiefvoorstel STOP overlast hondenpoep
A	11	RA06.0008	Beleidsnota aanbouwen en bijgebouwen
A	12	RA06.0009	Milieuprogramma 2006
A	13	RA06.0012	Uitvoering informatie meerjarenontwikkelplan (IMOP)
A	14	RA06.0013	Principebesluit vorming Veiligheidsregio Drenthe
B	1	RA06.0008	Zie A11
B	2	RA06.0009	Zie A10
B	3	--	Vervallen
B4.		RA06.0012	Zie A13
B	5	RA06.0013	Zie A14
B	6	RA06.0018	Initiatiefvoorstel Referendumverordening gemeente Emmen 2006 van de fracties van D66, GroenLinks en PvdA
B	7	RA06.0020	Benoeming commissie geloofsbrieven
B	8	RA06.0022	Mededelingen en lijst ingekomen stukken
B	9	--	Motie vreemd aan de orde van de dag van de fracties van GroenLinks, D66, DOP en CDA betreffende wachttijden schuldhulpverlening (toegevoegd)